รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะ/ภาควิชา/สาขาวิชา	สำนักศึกษาทั่วไป

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

0044010 จิตอาสาสิ่งแวดล้อม

Environmental Volunteers

2. จำนวนหน่วยกิต

2 หน่วยกิต (2-0-4)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

ปริญญาตรี หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง(วิชาเลือก)

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ สื่อประเสริฐสิทธิ์ (เบอร์โทรศัพท์ 095-6595844)

4.2 อาจารย์ผู้สอน

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิพงษ์ พุฒคำ

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ตันไพบูลย์กุล

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ สื่อประเสริฐสิทธิ์

4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธรพร บุศย์น้ำเพชร

5) อาจารย์ ดร.ยุวดี ไชยเชษฐ์

6) อาจารย์ ดร.จตุพร เหลืองอุบล

7) อาจารย์ กนกวรรณ ศุกรนันทน์

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1/2564 ชั้นปีที่ 1-4

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

- ไม่มี -

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน(Co-requisite) (ถ้ามี)

- ไม่มี -

8. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

- ไม่มี -

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตอาสาสิ่งแวดล้อม เข้าใจในหลักของการทำงานด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อม สร้างแนวคิดและกระบวนการด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อมในชุมชน กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การเป็นอาสาสมัคร การทำงานจิตอาสาร่วมกับชุมชน การส่งเสริมจิตอาสาด้านสิ่งแวดล้อม

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

-

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตอาสาสิ่งแวดล้อม เข้าใจในหลักของการทำงานด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อม สร้างแนวคิดและกระบวนการด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อมในชุมชน กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การเป็นอาสาสมัคร การทำงานจิตอาสาร่วมกับชุมชน การส่งเสริมจิตอาสาด้านสิ่งแวดล้อม

Principles, concepts, theories of environmental volunteerism; understanding the principles of environmental volunteerism; creating concepts and processes for environmental volunteerism in the community; service activities, volunteerism; volunteering with the community; promoting environmental volunteerism

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิต	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

1. คุณธรรม จริยธรรม		
คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา	**วิธีการสอน**	**วิธีการประเมินผล**
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต 1.2 มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา 1.3 มีจริยธรรม สำนึกสาธารณะและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในระหว่างการเรียนการสอน	ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย และสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรม
2. ความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	**วิธีการสอน**	**วิธีการประเมินผล**
2.4 มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2.4.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับจิตอาสาสิ่งแวดล้อม 2.4.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรณีศึกษาองค์กรจิตอาสาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในประเทศและต่างประเทศ 2.4.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตอาสากับการพัฒนาตนเอง 2.4.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและกระบวนการด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน 2.4.5 สามารถจัดกิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อมได้ 2.6 มีความรู้ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในสังคม 2.6.1 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	แนวทาง เลือก/กำหนด วิธีการสอนให้เหมาะสมกับผลลัพธ์ผู้เรียน (Learning outcome) ที่กำหนดไว้ ☑Active Lecture - การสอนแบบยกตัวอย่าง สาธิต การถาม-ตอบ ☑Problem based learning ☑Activity based learning - ☑Group discussion - ☑Game based learning ☑Case study *หัวข้อที่ 2.4 และ 2.6 ใช้วิธีการสอนข้างต้นทั้งหมด	แนวทาง เลือก/กำหนด วิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับวิธีการสอนและผลลัพธ์ผู้เรียนที่กำหนดไว้ โดยวิธีการประเมินควรมีความหลากหลายเพื่อให้มั่นใจว่า สามารถประเมินผลตามผลลัพธ์ผู้เรียนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน ☑ Summative test (final exam) ☑ Formative test (quiz, midterm) ☑ Observation (Rubric score) from - ชิ้นงาน project - Presentation - Assignment - พฤติกรรมของผู้เรียน
3. ทักษะทางปัญญา		
ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา	**วิธีการสอน**	**วิธีการประเมินผล**
3.1 ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์อย่างมีระบบและคิดอย่างเป็นองค์รวม 3.3 มีความสามารถในการวางแผนเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จได้	แนวทาง เลือก/กำหนด วิธีการสอนให้เหมาะสมกับผลลัพธ์ผู้เรียน (Learning outcome) ที่กำหนดไว้ ☑Active Lecture - การสอนแบบยกตัวอย่าง สาธิต การถาม-ตอบ ☑Problem based learning	แนวทาง เลือก/กำหนด วิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับวิธีการสอนและผลลัพธ์ผู้เรียนที่กำหนดไว้ โดยวิธีการประเมินควรมีความหลากหลายเพื่อให้มั่นใจว่า สามารถประเมินผลตามผลลัพธ์ผู้เรียนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน ☑ Summative test (final exam) ☑ Formative test (quiz, midterm)

	☑Activity based learning - ☑Group discussion - ☑Game based learning ☑Case study *หัวข้อที่ 3.1 และ 3.3 ใช้วิธีการสอนข้างต้นทั้งหมด	☑ Observation (Rubric score) from - ชิ้นงาน project - Presentation - Assignment - พฤติกรรมของผู้เรียน
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	**วิธีการสอน**	**วิธีการประเมินผล**
4.1 เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถบริหารจัดการทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 4.2 มีทักษะความร่วมมือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 4.3 มีภาวะผู้นำ	มีการระดมสมอง (Brainstorming)	สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม การทำงานกลุ่ม รวมถึงการแสดงออกถึงภาวะผู้นำ
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา	**วิธีการสอน**	**วิธีการประเมินผล**
5.2 สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	การเรียนรู้บนฐานปัญหาและการใช้กรณีศึกษา	ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมายและการสังเกตพฤติกรรมในการเรียน/กิจกรรม

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้/วิธีสอน/สื่อการสอนที่ใช้	ผู้สอน
1	บทที่ 1: บทนำจิตอาสาสิ่งแวดล้อม	2	บรรยายโดยใช้ PPT และจัดกลุ่มให้แก่นิสิตในการทำกิจกรรม ประเมินความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อมของนิสิตก่อนเรียน	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
2	บทที่ 2: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตอาสาสิ่งแวดล้อม - ความหมายและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม สภาวการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต - ความหมาย บทบาท/ความสำคัญของจิตอาสาสิ่งแวดล้อม	2	บรรยายโดยใช้ PPT และมีการอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญพร้อมกับทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
3	บทที่ 2: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตอาสาสิ่งแวดล้อม - หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับจิตอาสา	2	บรรยายโดยใช้ PPT และมีการอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับกิจกรรมจิตอาสาที่เคยเข้าร่วมมาพร้อมกับทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
4	บทที่ 3: กรณีศึกษาองค์กรจิตอาสาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในประเทศและต่างประเทศ - บุคคล กลุ่ม องค์กร เครือข่ายที่มีบทบาทและทำงานด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อม - รูปแบบ แนวทาง วิธีการของการทำงานจิตอาสาสิ่งแวดล้อม - คุณค่าที่เกิดจากการทำงานของบุคคลกลุ่ม องค์กร เครือข่ายจิตอาสาสิ่งแวดล้อม	2	บรรยายโดยใช้ PPT คลิปวีดีโอ และมีการอภิปรายร่วมกันพร้อมกับทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา

5	บทที่ 3: กรณีศึกษาองค์กรจิตอาสาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในประเทศและต่างประเทศ - บุคคล กลุ่ม องค์กร เครือข่ายที่มีบทบาทและทำงานด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อม - รูปแบบ แนวทาง วิธีการของการทำงานจิตอาสาสิ่งแวดล้อม คุณค่าที่เกิดจากการทำงานของบุคคลกลุ่ม องค์กร เครือข่ายจิตอาสาสิ่งแวดล้อม		บรรยายโดยใช้ PPT คลิปวีดีโอ และมีการอภิปรายร่วมกันพร้อมกับทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
6	บทที่ 4: จิตอาสากับการพัฒนาตนเอง - ความสำคัญ รูปแบบ แนวทาง วิธีการสร้างแรงบันดาลใจ ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการพัฒนาจิตอาสา กรณีศึกษากระบวนการพัฒนาตนเอง - การเป็นอาสาสมัครและการบำเพ็ญประโยชน์	2	บรรยายโดยใช้ PPT คลิปวีดีโอ และมีการอภิปรายร่วมกันพร้อมกับทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
7	บทที่ 5: แนวคิดและกระบวนการด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน		บรรยายโดยใช้ PPT คลิปวีดีโอ และมีการอภิปรายร่วมกันพร้อมกับทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
8	บรรยายพิเศษ		บรรยายโดยใช้ PPT คลิปวีดีโอ และมีการอภิปรายร่วมกันพร้อมกับทำแบบฝึกหัด	วิทยากรพิเศษ

9	**สอบกลางภาค**			
10	กิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อม 1	2	ให้นิสิตระดมความคิดเห็นร่วมกันในการเขียนโครงการจิตอาสาสิ่งแวดล้อมในส่วนของบทที่ 1: ที่มาและความสำคัญของปัญหา	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
11	กิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อม 2	2	ให้นิสิตระดมความคิดเห็นร่วมกันในการเขียนโครงการจิตอาสาสิ่งแวดล้อมในส่วนของบทที่ 2 : ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
12	กิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อม 3	2	ให้นิสิตระดมความคิดเห็นร่วมกันในการเขียนโครงการจิตอาสาสิ่งแวดล้อมในส่วนของบทที่ 3 : วิธีการดำเนินงาน	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
13	กิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อม 4	2	ให้นิสิตระดมความคิดเห็นร่วมกันในการเขียนโครงการจิตอาสาสิ่งแวดล้อมในส่วนของบทที่ 4-5 : ผลการดำเนินงาน สรุปผลและข้อเสนอแนะ และจัดทำเล่มรายงาน	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
14	กิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อม 5	2	นำเสนอคลิปวีดีโอ	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
15	กิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อม 6	2	นำเสนอคลิปวีดีโอ	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
16	สรุปภาพรวมของรายวิชา	2	ประมวลสรุปภาพรวมของรายวิชา ประเมินความรู้เจตคติ และพฤติกรรมด้านจิตอาสาสิ่งแวดล้อมของนิสิตหลังเรียน	อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

2. 1 การวัดผล

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	1.1, 1.2 และ 1.3	ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย และสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรม	1-8 และ 10-16	10
2	2.4 และ 2.6	สอบกลางภาค งานรายกลุ่ม งานรายบุคคล	9 1-7 1-7	30 10 10
3	3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3 และ 5.2	กิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อม	10 - 15	40

หมายเหตุ (1) บางผลการเรียนรู้อาจจะถูกประเมินด้วยวิธีการประเมินมากกว่า 1 วิธี

(2) ทุกผลการเรียนรู้ที่รับผิดหลักหลัก (จุดดำ) ควรได้รับการประเมิน

(3) ตารางนี้ต้องสอดคล้องกับตารางในหมวดที่ 4

(4) ให้กำหนดวิธีการประเมินที่มีคุณภาพและวิธีการให้เกรดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ให้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานในโลกแห่งความเป็นจริง (real world) ให้ผลการประเมินที่สะท้อนระดับความสามารถที่แท้จริงของนักศึกษา

2.2 การประเมินผล

ช่วงเกรด	เกรด
80-100	A
75-79	B+
70-74	B
65-69	C+
60-64	C
55-59	D+
50-54	D
0-49	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน
เอกสารประกอบเรื่อง จิตอาสาสิ่งแวดล้อม
2. เอกสารและข้อมูลสำคัญที่นิสิตจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม
พีระพัฒน์ พันธ์ศิริ (2558). จิตอาสาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้จาก URL: https://is.gd/DCn076
3. เอกสารและข้อมูลแนะนำที่นิสิตควรศึกษาเพิ่มเติม
- ไม่มี -

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต
- แบบประเมินอาจารย์และแบบประเมินรายวิชาในระบบลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. กลยุทธ์การประเมินการสอน
- ผลการสอบ/การทำกิจกรรม - ผลการวิเคราะห์ข้อสอบ
3. การปรับปรุงการสอน
- มีการปรับเกณฑ์การให้คะแนนในส่วนของกิจกรรมจิตอาสาสิ่งแวดล้อมให้เป็น Rubric Score
4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา
- การทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยนิสิตและจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนที่จัดขึ้นโดยสำนักศึกษาทั่วไป

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา
- หลังจากสิ้นสุดการสอนในแต่ละภาคการศึกษาจะมีการนำผลการประเมินทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ทบทวนและปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชาต่อไป